

ANALIZA PUTEM POKAZATELJA - VARTEKS D.D.

Purtić, Anton

Undergraduate thesis / Završni rad

2019

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **University of Split, Faculty of economics Split / Sveučilište u Splitu, Ekonomski fakultet**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://urn.nsk.hr/um:nbn:hr:124:210893>

Rights / Prava: [In copyright/Zaštićeno autorskim pravom.](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2024-05-13**

Repository / Repozitorij:

[REFST - Repository of Economics faculty in Split](#)

**SVEUČILIŠTE U SPLITU
EKONOMSKI FAKULTET**

ZAVRŠNI RAD

**ANALIZA PUTEM POKAZATELJA – VARTEKS
D.D.**

Mentor:

Prof.dr.sc. Ljiljana Vidučić

Student:

Anton Purtić

1152149

Split, rujan, 2019

Sadržaj

1.UVOD	1
1.1. Definiranje problema istraživanja	1
1.2. Cilj rada	1
1.3. Metode rada.....	3
1.4. Struktura rada.....	4
2. TEMELJNA FINANCIJSKA IZVJEŠĆA	5
2.1 Bilanca	6
2.2 Račun dobiti i gubitka	7
2.3 Izvještaj o promjenama u glavnici	9
2.4 Izvještaj o novčanom toku.....	9
2.5 Računovodstvene politike i bilješke uz finansijska izvješća	11
3. TEMELJNE SKUPINE FINANCIJSKIH POKAZATELJA.....	12
3.1 Pokazatelji likvidnosti.....	12
3.2 Pokazatelji menadžmenta imovine	13
3.3 Pokazatelji menadžmenta duga	15
3.4 Pokazatelji profitabilnosti	17
4. ANALIZA PUTEM POKAZATELJA TVRTKE VARTEKS D.D.....	19
4.1 Osnivanje i razvoj Varteks d.d.	19
4.2 Analiza putem pokazatelja	19
4.2.1 Pokazatelji likvidnosti	20
4.2.2 Pokazatelji menadžmenta imovine.....	21
4.2.3. Pokazatelji menadžmenta duga	22
4.2.4. Pokazatelji profitabilnosti	23
5. ZAKLJUČAK.....	24
LITERATURA:	25
SAŽETAK	26
PRILOZI	28
POPIS TABLICA:	28
PRILOG 1	29
PRILOG 2	32

1.UVOD

1.1. Definiranje problema istraživanja

Problem ovog rada obuhvaća analiza poslovanja iz čega se izvodi i predmet istraživanja: teorijsko i empirijsko istraživanje poduzeća Varteks d.d.

Analiza finansijskih izvještaja podrazumijeva primjenu različitih instrumenata i postupaka u svrhu procjene sadašnjeg ili prošlog stanja poduzeća. Analiza putem finansijskih pokazatelja predstavlja prvu fazu finansijske analize te daje na uvid slabosti i snage poduzeća. Finansijski pokazatelj je relativna veličina ili omjer numeričkih vrijednosti uzetih iz finansijskih izvještaja. Pokazatelji sami po sebi ne govore mnogo, ali stvaraju finansijsku podlogu za donošenje određenih odluka.

U ovom radu bit će provedena analiza putem pokazatelja. Ovu analizu je moguće izvršiti preko niza pokazatelja, a koristiti će se pokazatelji likvidnosti, zaduženosti, profitabilnosti i menadžmenta imovine.

1.2. Cilj rada

Cilj rada je analizom temeljnih finansijskih izvještaja utvrditi finansijsku poziciju poduzeća Varteks d.d. putem pokazatelja.

Poduzeće Varteks d.d. je vodeća hrvatska modna i tekstilna kompanija u segmentu proizvodnje i prodaje odjeće, osnovana 1918. godine. Tržišna orijenacija Varteksa osigurala je kompaniji liderstvo kroz povijest. Otvorenost prema novim idejama i naprednim tehnologijama, suradnja s relevantnim institucijama i ustanovama te pravovremena implementacija tržišnih impulsa osigurali su Varteksu vodeću poziciju u modnoj industriji na ovim prostorima.¹

Glavni izvor informacija o poslovanju tvrtke čine finansijski izvještaji. Temeljni finansijski izvještaji su podloga finansijske analize a to su:

1. Bilanca
2. Račun dobiti i gubitka

¹ <https://www.varteks.com/kompanija/prica-o-varteksu/>

3. Izvještaj o novčanom toku
4. Izvještaj o promjenama glavnice
5. Bilješke uz izvještaje

Zadatak je dakle na temelju kvalitetne analize donijeti odgovor na pitanje kako je poduzeće poslovalo u prijašnjim razdobljima te kako poboljšati rezultat u budućim.

Pokazatelji koji se koriste u radu su:

1. Pokazatelji likvidnosti:
 - Pokazatelj tekuće likvidnosti,
 - Pokazatelj ubrzane likvidnosti.
2. Pokazatelji menadžmenta imovine:
 - Pokazatelj obrta potraživanja,
 - Pokazatelj obrta zaliha,
 - Pokazatelj obrta dugotrajne imovine,
 - Pokazatelj obrta ukupne imovine.
3. Pokazatelji menadžmenta duga:
 - Pokazatelj zaduženosti
 - Omjer duga i kapitala,
4. Pokazatelji profitabilnosti
 - Bruto profitna marža,
 - Neto profitna marža,
 - Povrat na imovinu,
 - Povrat na vlastiti kapital.

Dobri povijesni rezultati ne znače da će poduzeće i ubuduće dobro poslovati, niti loši rezultati znače da će se takav trend i u budućnosti nastaviti.²

² Vidučić,Lj., (2011.): Financijski menadžment, RriF, Zagreb, str.374.

1.3. Metode rada

Znanstvena metoda je skup različitih postupaka kojima se znanost koristi u znanstvenoistraživačkom radu da bi istražila i izložila rezultate znanstvenog istraživanja.

Pri izradi teorijskog dijela ovog rada koristit će se sljedeće metode³:

- Metoda deskripcije – istraživačka metoda kojom se jednostavno opisuju ili ocrtavaju činjenice, procesi, odnosi i veze, ali bez znanstvenog tumačenja podataka.
- Metoda studije slučaja – je postupak kojim se izučava neki pojedinačni slučaj iz određenog znanstvenog područja. To je dubinska analiza neke pojave, procesa, institucije, osobe, događaja ili grupe. Za analizu se odabire predmet bogat informacijama i obilježjima koji se promatraju.
- Metoda analize – postupak znanstvenog istraživanja i objašnjenja stvarnosti putem raščlanjivanja složenih misaonih tvorevina (pojmova, sudova i zaključaka) na njihove jednostavnije sastavne dijelove i elemente i izučavanje svakog dijela (i elementa) za sebe i u odnosu na druge dijelove, odnosno cjeline. Pri tome se zanemaruju one pojave, svojstva i odnosi koji otežavaju ispitivanje predmeta izučavanja.
- Metoda dedukcije - istraživačka metoda kojom se iz općih sudova izvode posebni, a iz općih postavki dolazi do pojedinačnih zaključaka. Deduktivna metoda služi u znanosti za objašnjavanje činjenica i zakona, predviđanja budućih događaja, otkrivanju novih činjenica i zakona, provjeravanju hipoteza te za znanstveno izlaganje.
- Metoda indukcije - na temelju posebnih ili pojedinačnih činjenica dolazi se do zaključaka o općem sudu, a od zapažanja konkretnih pojedinačnih činjenica do općih zaključaka. Induktivna metoda temelji se na postupku zaključivanja od pojedinačnog prema općem, od izučenog prema neizučenom, a od većeg broja pojedinačnih pojava rade se uopćavanja.
- Metoda sinteze – istraživačka metoda kojom se jednostavne misaone tvorevine sastavljuju u složenije i još složenije, povezujući izdvojene elemente, pojave i procese u jedinstvenu cjelinu.

³ Zelenika, R., (2000.):*Metodologija i tehnologija izrade znanstvenog i stručnog djela*, Ekonomski fakultet u Rijeci, Rijeka, str.323-366.

- Metoda komparacije - postupak uspoređivanja istih ili srodnih činjenica, pojava, procesa. U teorijskom dijelu uspoređivat će se analiza putem pokazatelja, a u empirijskom dijelu uspoređivat će se izračunati pokazatelji uspješnosti poslovanja.

1.4. Struktura rada

Rad se sastoji od pet dijelova.

U prvom, uvodnom dijelu definiraju se problemi istraživanja, navode se ciljevi rada, objašnjavaju metode rada te na kraju je prikazana struktura rada.

U dugom dijelu rada objašnjavaju se definicije i karakteristike temeljnih finansijskih izvještaja.

Treći dio rada obrađuje teorijski dio osnovnih skupina finansijskih pokazatelja te načini i obrazloženja njihovih izračuna.

U četvrtom, empirijskom dijelu analizirat će se izračun i interpretacija finansijskih pokazatelja poduzeća Varteks d.d.

U zaključnom dijelu rada iznijeti će se zaključna razmatranja rada kako teoretski dio tako i praktični uključujući analizu poslovanja poduzeća i procjenu njegove budućnosti.

2. TEMELJNA FINANCIJSKA IZVJEŠĆA

Zakonom o računovodstvu uređuje se računovodstvo poduzetnika, razvrstavanje poduzetnika i grupa poduzetnika, knjigovodstvene isprave i poslovne knjige, popis imovine i obveza, primjena standarda financijskog izvještavanja i tijelo za donošenje standarda financijskog izvještavanja, godišnji financijski izvještaji i konsolidacija godišnjih financijskih izvještaja, izvještaj o plaćanjima javnom sektoru, revizija godišnjih financijskih izvještaja i godišnjih izvješća, sadržaj godišnjeg izvješća, javna objava godišnjih financijskih izvještaja i godišnjeg izvješća, Registar godišnjih financijskih izvještaja te obavljanje nadzora.⁴

Prema ZOR-u u Republici Hrvatskoj primjenjuju se Hrvatski standardi financijskog izvještavanja (HSFI) i Međunarodni standardi financijskog izvještavanja (MSFI). Obveznici primjene HSFI su mali i srednji poduzetnici (prema klasifikaciji poduzetnika u ZOR-u), dok su veliki poduzetnici i poduzetnici čije dionice ili dužnički vrijednosni papiri su uvršteni ili se obavlja priprema za njihovo uvrštenje na organizirano tržište vrijednosnih papira dužni sastavljati i prezentirati godišnje financijske izvještaje primjenom MSFI.⁵

Temeljna svrha financijskih izvještaja je zadovoljavanje potreba njihovih korisnika (vanjskih i unutarnjih) za potrebnim informacijama. Sukladno MRS 1, poslovni subjekti dužni su sastaviti i objaviti sljedeće financijske izvještaje:

- Bilanca (izvještaj o financijskom položaju),
- Izvještaj o dobiti (račun dobiti i gubitka) – izvještaj o (ostaloj) sveobuhvatnoj dobiti,
- Izvještaj o promjenama u glavnici (sve promjene ili promjene u glavnici bez promjena koje proizlaze iz transakcija s vlasnicima i raspodjele vlasnicima),
- Izvještaj o novčanom toku,
- Računovodstvene politike i objašnjavajuće bilješke uz financijske izvještaje⁶

⁴ Narodne novine (2015): *Zakon o računovodstvu*, članak 1, izdanje NN 78/2015, dostupno na https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2015_07_78_1493.html

⁵ Gulin, D., Perčević, H. (2013): *Financijsko računovodstvo*, Hrvatska zajednica računovođa i financijskih djelatnika, Zagreb, str. 19-20.

⁶ Isto

2.1 Bilanca

Bilanca je vrijednosni iskaz imovine, obveza i kapitala poduzeća na točno određeni dan, najčešće je to 31.12.

Bilanca je dvostruka slika jedne te iste vrijednosti, i to na jednoj strani iskazana je vrijednost imovine poduzeća (aktiva), a na drugoj strani su izvori financiranja imovine (pasiva). Osnovno obilježje bilance je bilančna ravnoteža prema kojoj je vrijednost ukupne imovine jednaka vrijednosti obveza prema vanjskim vjerovnicima plus kapital kao vlastiti izvor financiranja poduzeća.⁷ To se zapisuje kao osnovna računovodstvena jednadžba:

$$\text{IMOVINA} = \text{OBVEZE} + \text{KAPITAL}$$

Imovina je buduća ekomska korist poduzeća koja je stečena u nekim prošlim događajima ili transakcijama. Imovina se dijeli prema više kriterija (pojavni oblici, funkciji i vijeku upotrebe). U Zakonu o računovodstvu korištena je u bilanci podjela imovine na dugotrajnu i kratkotrajnu imovinu.

Dugotrajna imovina ima vijek upotrebe duži od jedne godine, a može biti nematerijalna i materijalna. Kratkotrajna imovina ima vijek upotrebe kraći od jedne godine, a dijeli se na materijalnu (zalihe) i nematerijalnu (potraživanja, finansijsku imovinu i novac)

Obveze jesu vjerojatne buduće žrtve ostvarivanja ekomske koristi. Obveze se dijele na dugoročne (dospijevaju za razdoblje duže od jedne godine) i kratkoročne (dospijevaju u razdoblju do jedne godine). Vrijednost obveza ukazuje korisniku izvještaja koji dio ukupne imovine je tuđi koji treba vratiti ili platiti.⁸

⁷ Gulin, D., Perčević, H. (2013): *Finansijsko računovodstvo*, Hrvatska zajednica računovođa i finansijskih djelatnika, Zagreb, str.20-21.

⁸ Isto, str.21.

Tablica 1. Prikaz skraćene bilance

AKTIVA	PASIVA
<p>1. Potraživanja za upisani, a neuplaćeni kapital</p> <p>2. Dugotrajna imovina:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) Nematerijalna imovina b) Materijalna imovina c) Financijska imovina d) Potraživanja <p>3. Kratkotrajna imovina:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) Zalihe b) Potraživanja c) Financijska imovina d) Novac u banci i blagajni <p>4. Plaćeni troškovi budućeg razdoblja i nedospjela naplata prihoda</p> <p>5. Gubitak iznad visine kapitala</p> <p>6. Ukupna aktiva</p> <p>7. Izvanbilančni zapisi</p>	<p>1. Kapital i rezerve</p> <ul style="list-style-type: none"> a) Upisani kapital b) Premija na emitirane dionice c) Revalorizacijska rezerva d) Rezerve e) Zadržani dobitak ili preneseni gubitak f) Dobitak ili gubitak tekuće godine <p>2. Dugoročna rezerviranja</p> <p>3. Dugoročne obveze</p> <p>4. Kratkoročne obveze</p> <p>5. Odgođeno plaćanje troškova i prihod budućeg razdoblja</p> <p>6. Ukupno pasiva</p> <p>7. Izvanbilančni zapisi</p>

Izvor: Izrada autora prema Vidučić, Lj., (2015.): Financijski menadžment, RriF, Zagreb, str.425

2.2 Račun dobiti i gubitka

To je izvještaj koji korisnicima osigurava informacije o uspjehu poduzeća za jedno računovodstveno razdoblje, npr. jedna godina. Izvještaj o dobiti sadrži prihode, rashode i poslovni rezultat kao razliku prihoda i rashoda između dva datuma bilance.

Prihodi za posljedicu imaju povećanje imovine ili smanjenje obveza. Dijele se na:

- 1) Redovne (prihodi od prodaje proizvoda pružanja usluga i financijski prihodi)
- 2) Izvanredne ili prihodi koji ne nastaju od redovne djelatnosti (npr. inventurni manjkovi, naplata potraživanja iz proteklih godina i sl.)

Rashodi za posljedicu imaju smanjenje imovine ili povećanje obveza. Mogu biti:

- 1) Redovni (troškovi koji su sadržani u prodanim proizvodima ili uslugama i finansijski rashodi)
- 2) Izvanredni rashodi – oni rashodi koje poduzeće ima u slučaju obavljanja neredovitih aktivnosti, inventurni manjkovi i sl.

Na kraju računovodstvenog razdoblja uspoređuju se prihodi i rashodi. Ako prihodi prelaze rashode tog razdoblja poduzeće je ostvarilo dobit. Obrnuto, ako su rashodi veći od prihoda poduzeće će iskazati gubitak.⁹

Tablica 2. Skraćeni prikaz računa dobiti i gubitka

Redni broj	Pozicija
1.	Prihodi iz osnovne djelatnosti
2.	Rashodi iz osnovne djelatnosti
3.	Prihodi iz drugih aktivnosti
4.	Rashodi iz drugih aktivnosti
5.	Izvanredni prihodi
6.	Izvanredni rashodi
7a.	Dobitak prije oporezivanja ($1+3+5$ minus $2+4+6$)
7b.	Gubitak prije oporezivanja ($2+4+6$ minus $1+3+5$)
8.	Porez na dobitak ili gubitak
9a.	Dobitak finansijske godine (7a-8)
9b.	Gubitak finansijske godine (7b+8 ili 8-7a)

Izvor: Izrada autora prema Vidučić,Lj., (2015.): Finansijski menadžment, RriF, Zagreb, str 428.

Unutar MRS 1 Prezentiranje finansijskih izvještaja međusobno se isprepliću dva pojma. A to su: (a) sveobuhvatna dobit i (b) ostala sveobuhvatna dobit.

Sveobuhvatna dobit odnosi se na promjene kapitala tijekom razdoblja koje su proizašle iz transakcija i drugih događaja, osim onih promjena koje su proizašle iz transakcija s vlasnicima u njihovom svojstvu vlasnika. Odnosno, sveobuhvatna dobit obuhvaća sve elemente dobiti ili gubitka i ostale sveobuhvatne dobiti (MRS 1, točka 7.).

⁹ Gulin, D., Perčević, H. (2013): *Finansijsko računovodstvo*, Hrvatska zajednica računovođa i finansijskih djelatnika, Zagreb,str.25-26.

Ostala sveobuhvatna dobit dio je sveobuhvatne dobiti koja obuhvaća stavke prihoda i rashoda, uključujući usklade prilikom reklasifikacije, koje se ne priznaju kao dobit ili gubitak kako je propisano ili dopušteno drugim MSFI-jevima (MRS 1, točka 7.).¹⁰

2.3 Izvještaj o promjenama u glavnici

Izvještaj o promjenama kapitala prikazuje strukturu vlastitog kapitala i promjene na svim statkama vlastitog kapitala na kraju izvještajnog razdoblja u odnosu na početak razdoblja.¹¹

Ovo izvješće sadrži podatke o kapitalu i pričuvama, te isplaćenim dividendama koje se preuzimaju iz knjigovodstvenih stanja na posljednji dan obračunskog razdoblja. Svrha izvješća je dati prikaz promjene neto vrijednosti tvrtke, tj. Bogatstva dioničara, pri čemu se u bilješci navodi uzrok rasta/pada glavnice.¹²

2.4 Izvještaj o novčanom toku

Izvještaj o novčanom tijeku je jedan od temeljnih finansijskih izvještaja, koji pokazuje obujam i strukturu priljeva i odljeva novca i novčanih ekvivalenta u obračunskom razdoblju. Svrha je izvještaja, na temelju sadašnjeg stanja, pokazati korisnicima mogućnost poduzeća u „stvaranju novca“ u budućnosti, kao i „kvalitetu“ ostvarenog novčanog tijeka u promatranom obračunskom razdoblju.¹³

Svi novčani tijekovi, sukladno odredbama iz MRS-a 7(Izvještaj o novčanom tijeku), klasificiraju se i iskazuju u okviru triju skupina aktivnosti:

- 1) Poslovnih aktivnosti
- 2) Investicijskih aktivnosti
- 3) Finansijskih aktivnosti

¹⁰ <http://rif.hr/e-izdanje/rif/10/>

¹¹ Belak, V. (2006): *Profesionalno računovodstvo: prema MSFI i hrvatskim poreznim propisima*, Zgombić & Partneri, Zagreb; preuzeto iz: Dropulić, I. (2016): *Menadžersko računovodstvo 1*, str. 18, interna skripta, Ekonomski fakultet u Splitu

¹² Vidučić, Lj., (2015.): *Finansijski menadžment*, RriF, Zagreb, str 434.

¹³ Parać, B. (2008): *Poduzetničko računovodstvo i finansijsko izvještavanje*, Visoka škola za poslovanje i upravljanje Baltazar Adam Krčelić, Zaprešić

Poslovne aktivnosti su one aktivnosti koje su primarno usmjereni na proizvodnju i prodaju proizvoda i robe te pružanje usluga. Drugim riječima, to su one aktivnosti koje nisu investicijske ili financijske. MRS 7 definira poslovne aktivnosti na sljedeći način: „to su glavne aktivnosti koje stvaraju prihod poduzeća i druge aktivnosti, osim investicijskih i financijskih aktivnosti“.¹⁴

Investicijske aktivnosti na strani izdataka obuhvaćaju ulaganje u dužničke (obveznice i duge dugove) i vlasničke (dionice) vrijednosne papire kao i ulaganja u ostalu dugotrajnu imovinu (ulaganja u opremu, nekretnine i sl.) kao i odobravanje pozajmica, kredita i sl. Ove aktivnosti na strani primitaka obuhvaćaju prodaju ulaganja u dužničke i vlasničke vrijednosne papire kao i prodaju dugotrajne imovine, povrat glavnice odobrenih zajmova i sl. Prema MRS 7 investicijske aktivnosti jesu „stjecanje i otuđivanje dugotrajne imovine i drugih ulaganja, koja nisu novčani ekvivalenti“¹⁵

Financijske aktivnosti na strani primitaka obuhvaćaju primanje novca od vlasnika (emisija dionica), a na strani izdataka povrat novca vlasnicima na uloženu imovinu (dividende) kao i otkup dionica (stjecanje rezervskih dionica). Također financijske aktivnosti na strani primitaka obuhvaćaju zaduživanje poduzeća (krediti, emisija obveznica), a na strani izdataka povrat dugova (ovdje nije uključena isplata kamata što ulazi u poslovne aktivnosti). Financijske aktivnosti prema MRS 7 jesu „aktivnosti koje imaju za posljedicu promjenu veličine i sastava glavnice i dugova poduzeća“¹⁶

Za izradu izvještaja o novčanom toku mogu se primjenjivati dvije metode:

- 1) Direktna metoda izvještavanja
- 2) Indirektna metoda izvještavanja

¹⁴ Gulin, D., Perčević, H. (2013): *Financijsko računovodstvo*, Hrvatska zajednica računovođa i financijskih djelatnika, Zagreb,str.40

¹⁵ Isto

¹⁶ Isto

Tablica 3. Izvještaj o novčanima tokovima – direktna metoda

Izvještaj o novčanim tokovima	
Za razdoblje 01.01 – 31.12.20xx	
A	NOVČANI TOKOVI IZ POSLOVNIH (OPERATIVNIH AKTIVNOSTI
	Primitci iz poslovnih aktivnosti
	Izdaci iz poslovnih aktivnosti
	Neto gotovinski tok iz poslovnih aktivnosti
B	NOVČANI TOKOVI IZ INVESTICIJSKIH AKTIVNOSTI
	Primitci iz investicijskih aktivnosti
	Izdaci iz investicijskih aktivnosti
	Neto gotovinski tok iz investicijskih aktivnosti
C	NOVČANI TOKOVI IZ FINANCIJSKIH AKTIVNOSTI
	Primitci iz finansijskih aktivnosti
	Izdaci iz finansijskih aktivnosti
	Neto gotovinski tok iz finansijskih aktivnosti
D	UKUPNO NETO POVEĆANJE (SMANJENJE) NOVCA (A+B+C)
E	NOVAC I NOVČANI EKVIVALENTI NA POČETKU RAZDOBLJA
F	NOVAC I NOVČANI EKVIVALENTI NA KRAJU RAZDOBLJA

Izvor: Izrada autora prema Dropulić, I. (2016): *Menadžersko računovodstvo I*, str. 18, interna skripta, Ekonomski fakultet u Splitu

2.5 Računovodstvene politike i bilješke uz financijska izvješća

MRS 1 definira računovodstvene politike kao „posebna načela, osnove, dogovori i praksa koje je usvojilo poduzeće u sastavljanju i prezentiranju finansijskih izvještaja“. Izvor ili okvir računovodstvenih politika je definiran zakonom, kod nas Zakonom o računovodstvu. Potreba za objavljivanjem računovodstvenih proizlazi iz potreba korisnika informacija. Naime, da bi se finansijski izvještaji mogli pravilno razumjeti potrebno je da se objave značajne računovodstvene politike (načela, metode, postupci, pravila i sl.) na jednom mjestu¹⁷

Bilješke uz finansijska izvješća predstavljaju detaljniju dopunu i razradu podataka iz bilance, računa dobiti i gubitka i izvješća o novčanom toku. Bilješke trebaju pratiti razradu podataka u pojedinim izvješćima radi smislene prezentacije ključnih informacija. Bilješke se svode na dve osnovne grupe bilješki: one koje objašnjavaju računovodstvene politike koje su primjenjene u izradi izvješća. Te ostale podatke koji su važni za razumijevanje izvješća. Ostali podaci koji bi se trebali iznijeti u bilješkama uključuju podatke o dugoročnim zajmovima (rokovi, kamatne stope, hipoteke), uvjete leasinga, planove emisija dionica i dr.¹⁸

¹⁷ Gulin, D., Perčević, H. (2013): *Finansijsko računovodstvo*, Hrvatska zajednica računovođa i finansijskih djelatnika, Zagreb,str.49-50.

¹⁸ Vidučić,Lj., (2015.): *Finansijski menadžment*, RriF, Zagreb, str 434.

3. TEMELJNE SKUPINE FINANCIJSKIH POKAZATELJA

Analiza putem pokazatelja jedna je od najčešće korištenih analiza finansijskih izvješća. Ona predstavlja prvu fazu finansijske analize.

Analizu je moguće vršiti preko niza pokazatelja koji se svrstavaju u skupine prema tome koji segment finansijskog stanja poslovanja poduzeća analiziraju.

Jedna od čestih klasifikacija finansijskih pokazatelja u skupine je sljedeća klasifikacija:¹⁹

1. Pokazatelji likvidnosti
2. Pokazatelji menadžmenta imovine (efikasnosti, aktivnosti)
3. Pokazatelji menadžmenta duga (zaduženosti)
4. Pokazatelji profitabilnosti (rentabilnosti)
5. Pokazatelji finansijskih tržišta (tržišne vrijednosti)

3.1 Pokazatelji likvidnosti

Pokazatelji likvidnosti se koriste za procjenu sposobnosti tvrtke da udovolji kratkoročnim obvezama kratkotrajnom imovinom (gotovinom ili imovinom koja se može na kratak rok pretvoriti u gotovinu). Dobavljači proizvoda i usluga poduzeću, kao i vjerovnici koji odobravaju poduzeću kratkoročne kredite zainteresirani su za procjenu sposobnosti tvrtke da udovolji obvezama koje dospijevaju na kratak rok (obveza s rokom dospijeća do godinu dana). Za analizu ove sposobnosti najčešće se koriste dva pokazatelja likvidnosti²⁰:

- Pokazatelj tekuće likvidnosti
- Pokazatelj ubrzane likvidnosti

Pokazatelj tekuće likvidnosti (tekući odnos, tekući pokazatelj) je najbolji pojedinačni indikator likvidnosti. Računa se dijeljenjem kratkotrajne imovine (koja obuhvaća gotovinu, utržive vrijednosnice, potraživanja i zalihe) s kratkoročnim obvezama.

$$\text{Pokazatelj tekuće likvidnosti} = \frac{\text{kratkotrajna imovina}}{\text{kratkoročne obveze}}$$

¹⁹ Vidučić,Lj., (2015.): *Finansijski menadžment*, RriF, Zagreb, str. 441.

²⁰Isto, str.442

Koefficijent tekuće likvidnosti pokazuje u kojoj mjeri kratkotrajna imovina pokriva kratkoročne obveze. Ako je tekući odnos veći od 1, odnosno od 1:1, to znači da je kratkotrajna imovina veća od kratkoročnih obveza te da se može očekivati da će kratkoročne obveze biti pokrivene na vrijeme kratkotrajanom imovinom. Suprotno vrijedi u slučaju ako je tekući odnos manji od 1. Što je veći pokazatelj tekućeg odnosa to je veća sigurnost da će kratkoročne obveze biti podmirene u roku. Idealni odnos između kratkotrajne imovine i kratkoročnih obveza ne postoji jer on ovisi o vrsti djelatnosti, međutim, idealna iskustvena vrijednost pokazatelja opće likvidnosti iznosi minimalno 2(1,8) te se u tom slučaju zaključuje da je poduzeće sposobno podmiriti kratkoročne obveze.²¹

Pokazatelj ubrzane likvidnosti se koristi za procjenu može li poduzeće udovoljiti svojim kratkoročnim obvezama upotrebom svoje najlikvidnije imovine. Ovaj pokazatelj računa se dijeljenjem kratkotrajne imovine umanjene za zalihe (koje su najnelikvidniji dio kratkotrajne imovine – zahtijevaju više vremena i veći popust u cijeni za konverziju u gotovinu, a često su i precijenjene) s kratkoročnim obvezama

$$\text{Pokazatelj ubrzane likvidnosti} = \frac{\text{kratkotrajna imovina} - \text{zalihe}}{\text{kratkoročne obveze}}$$

Ovaj pokazatelj bi trebao iznositi 1 ili više, premda ima izuzetaka, ovisno o industriji. Ako je pokazatelj visok, znači da je potrebno unaprijediti upravljanje gotovinom radi smanjenja suviška gotovine, pooštiti kreditnu politiku ili smanjiti kratkotrajanu u korist dugotrajne imovine.²²

Pokazatelji tekuće i ubrzane likvidnosti imaju i svoje nedostatke: naime, niti su visoki iznosi pokazatelja nužno dobar znak, niti su niski iznosi loš znak. Razlog tome jest što poduzeće ne servisira svoje obveze kratkotrajanom imovinom, već novcem kojeg njegova imovina generira.

3.2 Pokazatelji menadžmenta imovine

Pokazatelji menadžmenta imovine koriste se za ocjenu efikasnosti kojom se upravlja imovinom tvrtke za generiranje date razine prodaje, tj, ocjenu njene poslovne efikasnosti. Ako tvrtka

²¹ Dropulić, I. (2016): *Menadžersko računovodstvo 1*, str. 41, interna skripta, Ekonomski fakultet u Splitu

²² Vidučić,Lj., (2015.): *Financijski menadžment*, RriF, Zagreb, str. 443.

koristi previše kratkotrajne i dugotrajne imovine, mogla je ostvariti veću profitabilnost da je sredstva vezana u imovini upotrijebila na drugi način. Ako je pak razina imovine preniska, povećanjem ulaganja u imovinu moguće je povećati kvalitetu proizvoda ili efikasnost procesa proizvodnje. Temeljni pokazatelji menadžmenta imovine su²³:

- Pokazatelj obrta potraživanja,
- Pokazatelj obrta zaliha,
- Pokazatelj obrta dugotrajne imovine,
- Pokazatelj obrta ukupne imovine

Pokazatelj obrta potraživanja pokazuje koliko novčanih jedinica prodaje se može ostvariti s jednom novčanom jedinicom uloženom u potraživanja

$$\text{Pokazatelj obrta potraživanja} = \frac{\text{prihod od prodaje}}{\text{potraživanje od kupaca}}$$

Na osnovi koeficijenta obrta potraživanja moguće je i izračunati i prosječno trajanje naplate potraživanja na sljedeći način:

$$\text{trajanje naplate potraživanja u danima} = \frac{356}{\text{koeficijent obrta potraživanja}}$$

Porast prosječnog vremena naplate potraživanja (pad pokazatelja obrtaja potraživanja) može značiti da poduzeće ima problema s naplatom potraživanja ili da su potraživanja sumnjive kvalitete.

Pokazatelj obrta zaliha pokazuje efikasnost menadžmenta zaliha. On pokazuje koliko puta godišnje tvrtka okrene (obrne) prosječne zalihe. Broj dana u godini može se zatim podijeliti izračunatim pokazateljem kako bi se dobio broj dana potrebnih za prodaju trenutnih zaliha.

$$\text{pokazatelj obrta zaliha} = \frac{\text{ukupni prihod}}{\text{zalihe}}$$

Niski pokazatelj implicira da tvrtka ima visoke oportunitetne troškove (trošak kapitala uloženog u zalihe, skladišni troškovi, osiguranje, porezi, trošak kvarenja) tj. Neproduktivno koristi

²³ Vidučić,Lj., (2015.): *Financijski menadžment*, RriF, Zagreb, str. 444.

sredstva. Previsoki pokazatelj upućuje, pak, da tvrtka vjerojatno često iscrpljuje zalihe tako gubi kupce.²⁴

Uz pomoć koeficijent obrta zaliha možemo i izračunati broj dana vezivanja zaliha na sljedeći način:

$$\text{broj dana vezivanja zaliha} = \frac{365}{\text{koeficijent obrtaja zaliha}}$$

Pokazatelj obrta dugotrajne imovine mjeri efikasnost tvrtke u korištenju opreme i postrojenja, povezujući prodaju i dugotrajnu imovinu tvrtke.

$$\text{pokazatelj obrta dugotrajne imovine} = \frac{\text{ukupni prihod}}{\text{prosječna neto dugotrajna imovina}}$$

Poželjno je u pravilu postići što viši pokazatelj jer znači da je potrebno manje novca za stvaranje prihoda vezanog u fiksnoj imovini. Niski pokazatelj može biti indikator za moguće probleme u vezi marketing, ili upućuje da tvrtka ima neuposlene kapacitete ili investira radi zadovoljavanja potreba procijenjene povećane prodaje.

Pokazatelj obrta ukupne imovine pokazuje relativnu efikasnost tvrtke u korištenju imovine u stvaranju rezultata. Ovaj pokazatelj održava upravljanje potraživanjima (kroz prosječno vrijeme naplate), zalihama (kroz pokazatelj obrtaja), dugotrajnom imovinom (kroz pokazatelj obrta dugotrajne imovine.)

$$\text{pokazatelj obrta ukupne imovine} = \frac{\text{ukupni prihod}}{\text{ukupna imovina}}$$

3.3 Pokazatelji menadžmenta duga

Pod dugom se podrazumijevaju izvori financiranja koji se moraju otplatiti, i to na kratak rok (do godinu dana) ili na dugi rok. Upotreba duga u financiranju (financijska poluga) ima važne posljedice za vlasnike i kreditore.²⁵

- 1) Uz manja ulaganja vlasnici zadržavaju kontrolu nad tvrtkom,

²⁴ Vidučić,Lj., (2015.): *Financijski menadžment*, RriF, Zagreb, str. 446

²⁵ isto

- 2) Kreditori su svjesni da je njihova sigurnost veća što je veći udio sredstava koji su osigurali vlasnici,
- 3) Dobit na vlastiti kapital tvrtke raste ako je stopa povrata ostvarena ulaganjem pozajmljenih sredstava veća od (fiksne) naknade za ta sredstva

Pokazatelj zaduženosti pokazuje koliki udio sredstava su soigurali vjerovnici (kreditori). Daje informacije o tome kontrolira li društvo svoje dugove, što je važno i za vjerovnike, ali i za dioničare zbog potencijalnog problema bankrota tvrtke (ako ne bude u stanju podmirivati preuzete obveze²⁶

$$pokazatelj\ zaduženosti = \frac{ukupne\ obveze}{ukupna\ imovina}$$

Pokazatelj zaduženosti računa se dijeljenjem ukupnih obveza (dugoročnih i kratkoročnih) s ukupnom imovinom. Viši pokazatelj znači da je tvrtka rizičnija, da mora plaćati veće troškove kamata. Ako je više zadužena u odnosu na industriju, znači da ima veću vjerojatnost zapadanja u finansijske neprilike. Izražava se u postotku.²⁷

Omjer duga i kapitala mjeri finansijsku polugu tvrtke stavljući u omjer njezine ukupne obveze sa dioničkim kapitalom.

$$omjer\ duga\ i\ kapitala = \frac{ukupne\ obveze}{dionički\ kapital} = \frac{ukupne\ obveze}{ukupna\ imovina - ukupne\ obveze}$$

Pokazatelj finansijske strukture ili strukture kapitala poduzeća, odnosno stupnja zaduženosti poduzeća. Predstavlja odnos dugova ili ukupnih obveza poduzeća i njegova vlastitog kapitala, odnosno vlasničke glavnice poduzeća. Povezan je s konzervativnim kriterijem određivanja granice zaduživanja poduzeća, tzv. pravilom 1:1, koje kaže da je maksimalni iznos dugova koji može koristiti neko poduzeće veličina njegove vlasničke glavnice. Pokazatelj odnosa duga i glavnice može se računati temeljem knjigovodstvenih vrijednosti dugova i vlasničke glavnice ili pak temeljem njihovih tržišnih vrijednosti.²⁸

²⁶ Vidučić, Lj., (2015.): *Finansijski menadžment*, RriF, Zagreb, str. 450

²⁷ Isto

²⁸ <http://www.poslovni.hr/leksikon/odnos-duga-i-vlasnicke-glavnice-debt-equity-1807>

3.4 Pokazatelji profitabilnosti

Pokazatelji profitabilnosti izražavaju snagu zarade tvrtke, odnosno pokazuju ukupni efekt likvidnosti, upravljanja imovinom i dugom na mogućnost ostvarenja profita. Mogu se mjeriti u odnosu na obujam prodaje i u odnosu na ulaganja. Niska profitabilnost utječe na propast tvrtke u budućnosti.

Bruto profitna marža računa se dijeljenjem prihoda od prodaje umanjenih za trošak prodane robe s prihodima od prodaje. Ovaj pokazatelj odražava politiku cijena koju tvrtka provodi, tako i efikasnost proizvodnje, odnosno kontrolu troškova.²⁹

$$\text{bruto profitna marža} = \frac{\text{prihod od prodaje} - \text{troškovi za prodano}}{\text{prihodi od prodaje}}$$

Što je veća vrijednost bruto marže profita poduzeće je uspješnije u ostvarivanju zarade. Ipak, previsok iznos marže može našteti konkurentnosti kompanije, osim ako nema poseban položaj na tržištu, npr. monopolistički, oligopolistički i sl. Nizak iznos marže može značiti da se kompanija opredijelila za povećanje profitabilnosti povećanjem obujma: u tom slučaju obrt imovine i zaliha bit će visok.

Neto profitna marža pokazuje kako menadžment kontrolira troškove, rashode i prihode, pa se koristi kao pokazatelj efikasnosti menadžmenta. Računa se dijeljenjem neto dobitka, umanjenog za eventualne dividende na prioritetne dionice, s prihodima od prodaje.³⁰

$$\text{neto profitna marža} = \frac{\text{neto dobit}}{\text{prihod od prodaje}}$$

Niska neto profitna marža rezultat je relativno niskih cijena ili relativno visokih troškova. Neto profitna marža također ukazuje na sposobnost managementa u vođenju poduzeća. Odnos neto dobiti prema prodaji u biti izražava razinu odnosa trošak/cijena u poslovanju. U principu to znači da profitabilnost kompanije nije sigurna, jer ukoliko dođe do pada prodaje, marža će još više pasti, a možda i poprimiti negativnu vrijednost. Uzrok niske marže može ležati u samoj kompaniji, u industriji u kojoj ona posluje ili u gospodarstvu u cjelini.

²⁹ Vidučić,Lj., (2015.): *Financijski menadžment*, RriF, Zagreb, str. 451

³⁰ Isto

Pokazatelj povrata na imovinu (ROA) pokazuje sposobnost tvrtke da korištenjem raspoložive imovine ostvari dobit, odnosno predstavlja također mjeru snage zarade tvrtke.³¹

$$\text{povrat na ukupnu imovinu (ROA)} = \frac{\text{neto dobit}}{\text{ukupna imovina}}$$

Izražava se u postotku, te se može interpretirati kao iznos lipa zarade po kuni imovine. Što je niža dobit po novčanoj jedinici imovine viši je stupanj intenzivnosti imovine, i obrnuto. Veći iznos ROA-e je bolji, jer upućuje na to da menadžment uspješno alocira resurse, te da se, konačno, zarađuje više novca uz manja ulaganja.

Pokazatelj povrata na ukupni kapital (ROE) predstavlja možda i najznačajniji pokazatelj profitabilnosti. Mjeri koliko se profita generira novcem kojeg su dioničari uložili. Pokazuje koliko novčanih jedinica dobiti poduzeće ostvaruje na jednu jedinicu vlastitog kapitala. Računa se stavljanjem u omjer neto dobiti i dioničkog odnosno trajnog kapitala.

$$\text{povrat na ukupni kapital (ROE)} = \frac{\text{neto dobit}}{\text{dionički kapital}}$$

Visok pokazatelj ROE u pravilu je dobar znak da menadžment stvara solidne prinose na ulaganja dioničara, što je zapravo najvažnije u poslovanju kompanije.

Osnovna razlika između ROA I ROE je komponenta duga. Naime, ROA uspoređuje neto dobit s imovinom koja se sastoji od vlastitog kapitala i duga, dok ROE uzima u obzir samo vlastiti kapital. Zbog navedenoga pokazatelje ROA i ROE treba promatrati zajedno. Visoki pokazatelj ROE je dobar znak, međutim treba paziti da ROA istovremeno nije prenizak, jer to upućuje na prezaduženost kompanije

³¹ Vidučić,Lj., (2015.): *Financijski menadžment*, RriF, Zagreb, str. 451

4. ANALIZA PUTEM POKAZATELJA TVRTKE VARTEKS D.D.

4.1 Osnivanje i razvoj Varteks d.d.

Davne 1918. godine Tekstilnu industriju d.d. Varaždin, skraćenog naziva Tivar, osnovala je češka židovska obitelj Stiasny iz Brna. Proizvodnja vunenog prediva i tkanina započinje 1922., a 1926. godine se proizvodnja širi na izradu odjevnih predmeta, a već 1929. otvara se prva prodavaonica. Nakon Drugog svjetskog rata Tivar mijenja ime u Varteks. Godine 1972. kreirana je modna marka Varteks International, a jedanaest godina kasnije Varteks započinje suradnju s tvrtkom Levi's. Godine 1994. Varteks kreće u novu ekspanziju plasiranjem Di Caprio modne marke koja je bila pozicionirana kao Varteksov premium brand.

U proljeće godine 2008. tvrtka dobiva potpuno nov izgled sa svježim i suvremenim identitetom koji zadržava poruku Varteksove tradicije i kvalitete.

Godine 2018. Varteks je obilježio svojih prvih 100 godina postojanja. U svojoj stoljetnoj tradiciji tvrtka se mijenjala i razvijala sukladno potrebama tržišta i kupaca, istovremeno zadržavajući svoju kvalitetu i karakter. Varteks je postao sinonim za klasičnu eleganciju te proizvodnja odjeće za najveće svjetske brandove kao što su Hugo Boss, J.Lindeberg i Zadig & Voltaire garancija su izvrsnosti.³²

4.2 Analiza putem pokazatelja

Da bi se ocijenilo poslovanje poduzeća potrebno je napraviti analizu pomoću finansijskih pokazatelja te ih usporediti s prijašnjim godinama kako bi se otkrio trend kretanja određenih događaja.

Tablice pokazatelja izračunate su na temelju podataka iz konsolidiranih finansijskih izvještaja Varteks d.d. za razdoblje od 2014.-2018. godine.

³² <https://www.varteks.com/kompanija/prica-o-varteksu/>

4.2.1 Pokazatelji likvidnosti

Tablica 4. Pokazatelji likvidnosti za razdoblje 2014.-2018.god

Godina	2014.	2015.	2016.	2017.	2018.
Koeficijent tekuće likvidnosti	0,912	0,709	0,524	0,344	0,462
Koeficijent ubrzane likvidnosti	0,505	0,326	0,234	0,162	0,185

Izvor: izrada autora prema podacima preuzetim sa Zagrebačke burze

Koeficijent tekuće likvidnosti pokazuje u kojoj mjeri kratkotrajna imovina pokriva kratkoročne obveze. Ako je tekući odnos veći od 1, može se očekivati da će kratkoročne obveze biti na vrijeme pokrivene kratkotrajnom imovinom. Idealna vrijednost ovog pokazatelja iznosi minimalno 2 (1,8).

Kao što je vidljivo iz tablice 4. tvrtka Varteks d.d. ima koeficijent tekuće likvidnosti svih promatranih godina ispod poželjne vrijednosti što znači da tvrtka ima više kratkotrajnih obveza od kratkotrajne imovine. U periodu od 2014.-2017. koeficijent se postupno smanjivao, dok 2018. godine dolazi do blagog rasta koeficijenta tekuće likvidnosti s 0,344 iz 2017. godine na 0,462.

Koeficijent ubrzane likvidnosti pokazuje je li poduzeće sposobno u vrlo kratkom roku osigurati određenu količinu novca. Idealna vrijednost ovog pokazatelja iznosi minimalno 1(0.8)

Varteks d.d. za promatrano razdoblje nije u mogućnosti osigurati novac u vrlo kratkom roku odnosno nije sposobno zadovoljiti izvanrednu potrebu za gotovinom što nam pokazuju prezentirani koeficijenti koji ne dosežu niti minimalnu vrijednost.

4.2.2 Pokazatelji menadžmenta imovine

Tablica 5. Pokazatelji menadžmenta imovine za razdoblje od 2014.-2018. godine

Godina	2014.	2015.	2016.	2017.	2018.
Pokazatelj obrta potraživanja	5,924	9,561	8,041	6,719	9,666
Trajanje naplate potraživanja	61,614	38,176	45,392	54,324	37,761
Pokazatelj obrta zaliha	7,098	7,403	6,169	5,856	5,486
Broj dana vezivanja zaliha	51,423	49,304	59,167	62,33	66,533
Pokazatelj obrta dugotrajne imovine	0,536	0,58	0,496	0,403	0,439
Pokazatelj obrta ukupne imovine	0,458	0,508	0,432	0,357	0,387

Izvor: izrada autora prema podacima preuzetim sa Zagrebačke burze

Pokazatelj obrta potraživanja pokazuje koliko novčanih jedinica prodaje može ostvariti jedna kuna uložena u potraživanje. Poželjna je što veća vrijednost ovog pokazatelja. Iz priložene tablice vidljivo je da koeficijent dosta oscilira iz godine u godinu, vrhunac doseže 2018. godine kada jedna novčana jedinica potraživanja stvara 9,666 novčanih jedinica prihoda od prodaje.

Trajanje naplate potraživanja podrazumijeva što manju vrijednost koeficijenta. Odnosno Varteks d.d. 2018. godine najbrže uspijeva naplatiti svoja potraživanja u odnosu na ostala promatrana razdoblja za što mu je potrebno 38 dana.

Pokazatelj obrta zaliha pokazuje koliko novčanih jedinica prihoda od prodaje stvara 1 novčana jedinica zaliha. Poželjna je što viša vrijednost, te iz priložene tablice se vidi da poduzeće ostvaruje najveću vrijednost pokazatelja 2014. godine kada 1 novčana jedinica zaliha stvara 7,098 novčanih jedinica prihoda od prodaje. Od 2014. do 2018. uočavamo kontinuirani pad ovog koeficijenta.

Pokazatelj obrta dugotrajne imovine pokazuje silazan trend ovog koeficijenta gdje se vrijednost pokazatelja kreće u rasponu od 0,536 – 0,439 u razdoblju od 2014. gdje doseže maksimalnu vrijednost do 2018. godine gdje doseže minimalnu vrijednost.

Pokazatelj obrta ukupne imovine pokazuje učinkovitost tvrtke u korištenju imovine u stvaranju prihoda. Vrijednost ovog pokazatelja pokazuje koliko jedna novčana jedinica imovine stvara

novčanih jedinica prihoda. Iz priložene tablice je vidljivo da je vrijednost ovoga pokazatelja relativno niska kroz cijelo promatrano razdoblje gdje najveću vrijednost dostiže 2015. godine sa koeficijentom 0,58 a najnižu vrijednost dostiže 2017. godine sa koeficijent 0,357.

4.2.3. Pokazatelji menadžmenta duga

Tablica 6. Pokazatelji menadžmenta duga za razdoblje od 2014. – 2018. godine

Godina	2014.	2015.	2016.	2017.	2018.
Koeficijent zaduženosti	0,504	0,506	0,517	0,572	0,552
Omjer duga i kapitala	1,015	1,024	1,069	1,335	1,232

Izvor: izrada autora prema podacima preuzetim sa Zagrebačke burze

Koeficijent zaduženosti trebao bi iznositi maksimalno 50%, odnosno udjel ukupnog duga u ukupnoj imovini trebao bi biti 50% najviše, samim time udio kapitala je minimalno 50%.

Varteks d.d. cijelo promatrano razdoblje zadržava koeficijent zaduženosti oko 50% s malim oscilacijama. U 2017. i 2018. godini taj pokazatelj raste iznad 55% što nam govori da se poduzeće financira više iz tuđih izvora a manje iz vlastitih.

Gornja granica omjera duga i kapitala je najčešće 2:1, s udjelom dugoročnog duga ne većim od jedne trećine.

Kod tvrtke Varteks d.d. omjer se u cijelo promatranom razdoblju kreće oko vrijednosti 1 sa vrhuncem 2017. godine gdje vrijednost doseže 1,335 što nije dobar pokazatelj. On nam govori da ukupni dug premašuje dionički kapital koje bi poduzeće moglo dovesti do ozbiljnih problema u poslovanju.

4.2.4. Pokazatelji profitabilnosti

Tablica 7. Pokazatelji profitabilnosti za razdoblje od 2014.- 2018. godine

Godina	2014.	2015.	2016.	2017.	2018.
Neto profitna marža	-18,754%	-4,238%	-8,379%	-19,56%	-15,853%
Povrat na ukupnu imovinu (ROA)	-7,936%	-2,016%	-3,515%	-6,816%	-5,927%
Povrat na ukupni kapital (ROE)	-15,933%	-4,033%	-7,275%	-15,545%	-5,565%

Izvor: izrada autora prema podacima sa Zagrebačke burze

Neto profitna marža ukazuje na sposobnost menadžmenta pri vođenju poduzeća. Odnos neto dobiti prema prodaji u biti izražava razinu odnosa trošak/cijena u poslovanju.

Po ovom pokazatelju tvrtka Varteks d.d. ne stoji dobro što vidimo iz priložene tablice. Neto profitna marža pokazuje da poduzeće nakon podmirivanja svih troškova posluje u gubitku. Kroz cijelo promatrano razdoblje poduzeće posluje u gubitku pogotovo 2017. Godine kada doseže vrhunac sa negativnih -19,56%

Povrat na ukupnu imovinu (ROA) pokazuje produktivnost ukupne imovine te je poželjna što veća vrijednost ovog pokazatelja.

U cijelom promatranom razdoblju poduzeće ostvaruje negativnu stopu povrata što upućuje da poduzeće posluje s gubitkom

Povrat na ukupni kapital (ROE) pokazuje prinos koji vlasnici ostvaruju na iznos svog financijskog uloga pa je poželjno da ova kategorija bude što veća.

Vlasnici ne mogu izraziti zadovoljstvo poslovanjem tvrtke zbog negativnih povrata na svoje uloge kroz cijelo promatrano razdoblje. Vidljivo je da tvrtka ostvaruje najveći negativni povrat 2014. godine sa vrijednosti -15.933%. Za potpuniju sliku u finansijskoj poziciji Varteksa potrebno je, u svakom slučaju, izvršiti i komparaciju s industrijama kojoj Varteks pripada. Paralelna analiza ukazuje na probleme na polju likvidnosti i profitabilnosti poslovanja.

5. ZAKLJUČAK

Svrha analize finansijskih izvješća je procjena trenda, veličine, dinamike i rizičnosti budućih gotovinskih tijekova tvrtke. Radi stjecanja cjelovite i što objektivnije slike o perspektivi tvrtke čija izvješća su predmet analize, potrebno je dobivene rezultate procijeniti u svjetlu vremenske dinamike, rezultata konkurenčije i korporacijske strategije.

Analiza putem finansijskih pokazatelja jedna je od najpoznatijih i najčešće korištenih analiza finansijskih izvješća. Analiza putem pokazatelja predstavlja prvu fazu finansijske analize. Može dati dobar pregled poduzeća i naglasiti njegove slabosti i snage. Povezivanjem stavki iz jednog ili iz dvaju izvješća, odnosno knjigovodstvenih i/ili tržišnih podataka, ona pokazuje povezanost između računa u finansijskim izvješćima i omogućuje vrednovanje finansijskog stanja i poslovanja tvrtke.

U ovom radu napravljena je finansijska analiza izvještaja putem pokazatelja na primjeru tvrtke Varteks d.d. te je analizirano kretanje pokazatelja u rasponu od pet godina (2014.-2018.). Varteks se godinama suočavao sa nizom izazova. Nemogućnost uprave da prepozna prave tržišne prilike i odgovori na zahtjeve potrošača rezultiralo je situacijom da poduzeće nije ostvarilo dobit kroz cijelo promatrano razdoblje. Podaci iz finansijskih izvještaja nam ukazuju da je poduzeće nije sposobno podmirivati svoje kratkoročne obveze iz izvora kratkotrajne imovine kao ni osigurati određenu količinu novca u vrlo kratkom roku kroz promatrano razdoblje, što je velika prepreka uspješnom djelovanju poduzeća. Također važno je primijetiti negativan trend pokazatelja menadžmenta duga što nam govori da je poduzeće sklonije korištenju tuđih izvora više nego vlastitih.

LITERATURA:

- 1) Belak, V. (2006): *Profesionalno računovodstvo: prema MSFI i hrvatskim poreznim propisima*, Zgombić & Partneri, Zagreb
- 2) Dropulić, I. (2016): *Menadžersko računovodstvo 1*, str. 41, interna skripta, Ekonomski fakultet u Splitu
- 3) Gulin, D., Perčević, H. (2013): *Financijsko računovodstvo*, Hrvatska zajednica računovođa i financijskih djelatnika, Zagreb
- 4) Narodne novine (2015): *Zakon o računovodstvu*, članak 1, izdanje NN 78/2015, dostupno na https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2015_07_78_1493.html
- 5) RRif (2017), Računovodstvo i financije, broj 12, dostupno na <http://rif.hr/e-izdanje/rif/10/>
- 6) Parać, B. (2008): *Poduzetničko računovodstvo i financijsko izvještavanje*, Visoka škola za poslovanje i upravljanje Baltazar Adam Krčelić, Zaprešić
- 7) Poslovni dnevnik, dostupno na <http://www.poslovni.hr/leksikon/odnos-duga-i-vlasnicke-glavnice-debt-equity-1807>
- 8) Službena stranica Varteks d.d., dostupno na <https://www.varteks.com/kompanija/prica-o-varteksu/>
- 9) Vidučić, Lj., (2011.): Financijski menadžment, RriF, Zagreb
- 10) Vidučić, Lj., (2015.): *Financijski menadžment*, RriF, Zagreb
- 11) Vukoja, B. : Primjena analize financijskih izvješća pomoću ključnih financijskih pokazatelja kao temelj donošenja poslovnih odluka, dostupno na <http://www.revident.ba/public/files/primjena-analize-financijskih-izvjestaja-pomocu-kljucnih-financijskih-pokazatelja.pdf>
- 12) Zagrebačka burza, dostupno na <https://zse.hr/default.aspx?id=10006&dionica=10>
- 13) Zelenika, R., (2000.): *Metodologija i tehnologija izrade znanstvenog i stručnog djela*, Ekonomski fakultet u Rijeci, Rijeka, str.323-366

SAŽETAK

Finansijski izvještaji predstavljaju kvantificirani prikaz poslovanja poduzeća te je njihova analiza bitna za uspješno upravljanje tvrtkom. Svrha analize finansijskih izvješća je prikupljanje određene baze podataka koje pomažu menadžmentu za interne potrebe kako bi omogućila donošenje objektiviziranih poslovnih odluka u procjeni trenda, veličine, dinamike i rizičnosti budućih gotovinskih tijekova tvrtke. Cilj rada je analizirati finansijske izvještaje putem pokazatelja na primjeru Varteksa d.d. u razdoblju od 2014. do 2018. godine te prezentirati kretanja istih. Predstavljeni rezultati pokazuju negativan trend poslovanja poduzeća koji se provlači kroz cjelokupno promatrano razdoblje.

Ključne riječi: finansijski izvještaji, analiza putem pokazatelja, Varteks d.d.

SUMMARY

The financial statements represent a quantified view of the business of the company and their analysis is essential for the successful management of the company. The purpose of financial statement analysis is to collect a specific database that assists management and external users to enable objective business decisions to be made in assessing the trend, size, dynamics and riskiness of a company's future cash flows. The aim of the paper is to analyze the financial statements through indicators based on the example of Varteks co. in the period of 2014. to 2018., and presenting them. The presented results show a negative trend of the company business that has been going through the whole observed period.

Key words: financial statements, indicator analysis, Varteks co.

PRILOZI

POPIS TABLICA:

Tablica 1: Prikaz skraćene bilance	7
Tablica 2: Skraćeni prikaz računa dobiti i gubitka.....	8
Tablica 3: Izvještaj o novčanim tokovima – direktna metoda.....	11
Tablica 4: Pokazatelji likvidnosti za razdoblje 2014. – 2018. godine.....	20
Tablica 5: Pokazatelji menadžmenta imovine za razdoblje 2014. – 2018. godine.....	21
Tablica 6: Pokazatelji menadžmenta duga za razdoblje od 2014. – 2018. godine.....	22
Tablica 7: Pokazatelji profitabilnosti za razdoblje 2014. – 2018. godine.....	23

PRILOG 1

Obveznik: Varteks Grupa- Varaždin				2016. godina (neto)	2017. godina (neto)	2018. godina (neto)
Naziv pozicije 1	AOP oznaka 2	2014. godina (neto) 3	2015. godina (neto) 4			
A) POTRAŽIVANJA ZA UPISANI A NEUPLAĆENI KAPITAL	001					0
B) DUGOTRAJNA IMOVINA (003+010+020+029+033)	002	401.930.184	394.842.464	387.421.394	380.112.719	377.684.118
I. NEMATERIJALNA IMOVINA (004 do 009)	003	2.681.347	2.364.416	2.311.584	2.231.769	2.125.303
1. Izdaci za razvoj	004					
2. Koncesije, patentni, licencije, robne i uslužne marke, softver i ostala prava	005	2.016.665	1.835.116	1.732.284	1.592.469	1.486.003
3. Goodwill	006	529.300	529.300	529.300	529.300	529.300
4. Predujmovi za nabavu nematerijalne imovine	007			50.000	110.000	110.000
5. Nematerijalna imovina u pripremi	008	135.382				
6. Ostala nematerijalna imovina	009					
II. MATERIJALNA IMOVINA (011 do 019)	010	375.453.664	369.879.004	363.057.757	356.693.282	350.060.721
1. Zemljište	011	72.089.888	72.089.888	72.089.888	72.089.888	72.089.888
2. Građevinski objekti	012	273.321.963	268.325.054	264.090.818	259.686.616	255.018.050
3. Postrojenja i oprema	013	26.845.391	25.072.523	24.478.261	22.717.314	21.325.356
4. Alati, pogonski inventar i transportna imovina	014	2.897.328	2.487.161	2.127.274	1.791.224	1.395.379
5. Biološka imovina	015					
6. Predujmovi za materijalnu imovinu	016					
7. Materijalna imovina u pripremi	017	67.046	1.672.330	39.468	176.192	
8. Ostala materijalna imovina	018	232.048	232.048	232.048	232.048	232.048
9. Ulaganje u nekretnine	019					
III. DUGOTRAJNA FINANSIJSKA IMOVINA (021 do 028)	020	20.694.279	19.471.953	18.900.785	18.192.347	12.371.050
1. Udjeli (dionice) kod povezanih poduzetnika	021					
2. Dani zajmovi povezanim poduzetnicima	022					
3. Sudjelujući interesi (udjeli)	023	2.020.934	2.020.934	1.855.034	1.855.034	1.855.034
4. Zajmovi dani poduzetnicima u kojima postoje sudjelujući interesi	024					
5. Ulaganja u vrijednosne papire	025					
6. Dani zajmovi, depoziti i slično	026	16.490.619	15.704.838	15.570.215	15.298.323	7.622.264
7. Ostala dugotrajna finansijska imovina	027	2.182.726	1.746.181	1.475.536	1.038.990	5.900
8. Ulaganja koja se obračunavaju metodom udjela	028					
IV. POTRAŽIVANJA (030 do 032)	029	3.100.894	3.127.091	3.151.268	2.995.321	2.887.852
1. Potraživanja od povezanih poduzetnika	030					
2. Potraživanja po osnovi prodaje na kredit	031					
3. Ostala potraživanja	032	3.100.894	3.127.091	3.151.268	2.995.321	2.887.852
V. ODGOĐENA POREZNA IMOVINA	033					
C) KRATKOTRAJNA IMOVINA (035+043+050+058)	034	67.948.021	57.335.948	56.259.352	50.963.665	459.164.136
I. ZALIHE (036 do 042)	035	30.330.453	30.955.715	31.126.968	27.799.772	29.169.974
1. Sirovine i materijal	036	14.896.173	16.593.449	15.731.668	14.791.305	13.127.044
2. Proizvodnja u tijeku	037	538.187	696.601	609.532	766.869	381.172
3. Gotovi proizvodi	038	8.661.496	7.438.860	8.376.215	6.895.424	9.680.036

4. Trgovačka roba	039	5.535.234	5.836.351	5.693.259	4.780.396	4.522.996
5. Predujmovi za zalihe	040	699.363	390.454	716.294	565.778	1.458.726
6. Dugotrajna imovina namijenjena prodaji	041					
7. Biološka imovina	042					
II. POTRAŽIVANJA (044 do 049)	043	33.558.086	20.430.560	23.202.650	22.215.927	15.982.373
1. Potraživanja od povezanih poduzetnika	044					
2. Potraživanja od kupaca	045	23.508.356	11.174.090	14.401.912	13.442.820	
3. Potraživanja od sudjelujućih poduzetnika	046					15.290.404
4. Potraživanja od zaposlenika i članova poduzetnika	047	145.600	144.353	77.580	80.145	49.272
5. Potraživanja od države i drugih institucija	048	9.542.748	8.798.395	8.437.350	8.423.239	421.147
6. Ostala potraživanja	049	361.382	313.722	285.808	269.723	221.550
III. KRATKOTRAJNA FINANSIJSKA IMOVINA (051 do 057)	050	1.928.305	3.099.076	189.544	218.850	202.069
1. Udjeli (dionice) kod povezanih poduzetnika	051					
2. Dani zajmovi povezanim poduzetnicima	052					
3. Sudjelujući interesi (udjeli)	053					
4. Zajmovi dani poduzetnicima u kojima postoje sudjelujući interesi	054					
5. Ulaganja u vrijednosne papire	055	1.584.043	2.017.118			
6. Dani zajmovi, depoziti i slično	056	344.262	1.081.958	189.544	218.850	202.069
7. Ostala finansijska imovina	057					
IV. NOVAC U BANCI I BLAGAJNI	058	2.131.177	2.850.597	1.740.190	729.116	3.277.573
D) PLAĆENI TROŠKOVI BUDUĆEG RAZDOBLJA I OBRAČUNATI PRIHODI	059	1.947.645	1.918.739	1.550.429	1.025.290	620.657
E) UKUPNO AKTIVA (001+002+034+059)	060	471.825.850	454.097.151	445.231.175	432.101.674	413.809.720
F) IZVANBILANČNI ZAPISI	061	20.438.077	16.791.468	12.183.368	6.210.534	8.902.889
PASIVA						
A) KAPITAL I REZERVE (063+064+065+071+072+075+078)	062	234.037.595	225.519.192	214.865.676	186.395.626	440.033.487
I. TEMELJNI (UPISANI) KAPITAL	063	111.040.350	111.040.350	111.040.350	22.208.070	41.066.860
II. KAPITALNE REZERVE	064					22.162.309
III. REZERVE IZ DOBITI (066+067-068+069+070)	065	1.266.291	1.489.063	1.737.715	0	72.737
1. Zakonske rezerve	066					0
2. Rezerve za vlastite dionice	067	9.182.650	9.182.650	9.182.650	1.836.530	1.836.530
3. Vlastite dionice i udjeli (odbitna stavka)	068	9.182.650	9.182.650	9.182.650	1.836.530	-1.836.530
4. Statutarne rezerve	069					0
5. Ostale rezerve	070	1.266.291	1.489.063	1.737.715		72.737
IV. REVALORIZACIJSKE REZERVE	071	171.624.521	169.359.566	171.280.395	168.978.039	166.675.683
V. ZADRŽANA DOBIT ILI PRENESENİ GUBITAK (073-074)	072	-12.605.415	-47.275.293	-53.560.559	2.022.654	-5.843.601
1. Zadržana dobit	073				2.022.654	0
2. Preneseni gubitak	074	12.605.415	47.275.293	53.560.559		5.843.601
VI. DOBIT ILI GUBITAK POSLOVNE GODINE (076-077)	075	-37.288.152	-9.094.494	-15.632.225	-28.975.446	-24.489.674
1. Dobit poslovne godine	076					0
2. Gubitak poslovne godine	077	37.288.152	9.094.494	15.632.225	28.975.446	24.489.674
VII. MANJINSKI INTERES	078					0
B) REZERVIRANJA (080 do 082)	079	86.622	0	0	0	233.799.908
1. Rezerviranja za mirovine, otpremnine i slične obveze	080					2.984.804
2. Rezerviranja za porezne obveze	081					
3. Druga rezerviranja	082	86.622				2.706.455
C) DUGOROČNE OBVEZE (084 do 092)	083	162.229.837	147.450.029	122.332.271	101.636.005	228.108.649
1. Obveze prema povezanim poduzetnicima	084					
2. Obveze za zajmove, depozite i slično	085	71.840	71.840			
3. Obveze prema bankama i drugim finansijskim institucijama	086	90.877.712	84.694.858	72.390.553	60.621.074	86.315.202
4. Obveze za predujmove	087					
5. Obveze prema dobavljačima	088	26.991.465	19.355.803	11.751.001	3.728.264	16.690

6. Obveze po vrijednosnim papirima	089					
7. Obveze prema poduzetnicima u kojima postoje sudjelujući interesi	090					
8. Ostale dugoročne obveze	091	1.382.690	987.636	592.582	193.927	
9. Odgodena porezna obveza	092	42.906.130	42.339.892	37.598.135	37.092.740	36.587.345
D) KRATKOROČNE OBVEZE (094 do 105)	093	74.498.316	80.827.723	107.437.025	143.288.983	105.189.412
1. Obveze prema povezanim poduzetnicima	094	6.759.629				
2. Obveze za zajmove, depozite i slično	095	1.058.926	2.092.092	5.398.782	7.238.014	30.475.186
3. Obveze prema bankama i drugim finansijskim institucijama	096	9.364.928	13.901.809	34.597.892	62.336.399	20.226.113
4. Obveze za predujmove	097	377.895	1.221.971	1.419.036	1.179.189	718.834
5. Obveze prema dobavljačima	098	36.707.570	42.844.475	45.676.198	51.656.689	38.934.381
6. Obveze po vrijednosnim papirima	099					
7. Obveze prema poduzetnicima u kojima postoje sudjelujući interesi	100					
8. Obveze prema zaposlenicima	101	6.778.804	5.373.921	5.259.873	5.277.223	4.312.518
9. Obveze za poreze, doprinose i slična davanja	102	10.117.307	11.656.073	11.854.148	11.994.321	6.913.726
10. Obveze s osnove udjela u rezultatu	103					
11. Obveze po osnovi dugotrajne imovine namijenjene prodaji	104					
12. Ostale kratkoročne obveze	105	3.333.257	3.737.382	3.231.096	3.607.148	3.608.654
E) ODGOĐENO PLAĆANJE TROŠKOVA I PRIHOD BUDUĆEGA RAZDOBLJA	106	973.480	300.207	596.203	781.060	972.362
F) UKUPNO – PASIVA (062+079+083+093+106)	107	471.825.850	454.097.151	445.231.175	432.101.674	413.809.720
G) IZVANBILANČNI ZAPISI	108	20.438.077	16.791.468	12.183.368	6.210.534	8.902.889
DODATAK BILANCI (popunjava poduzetnik koji sastavlja konsolidirani godišnji finansijski izvještaj)						
A) KAPITAL I REZERVE						
1. Pripisano imateljima kapitala matice	109	234.037.595	225.519.192	214.865.676	186.395.626	
2. Pripisano manjinskom interesu	110					

Napomena 1.: Dodatak bilanci popunjavaju poduzetnici koji sastavljaju konsolidirane godišnje finansijske izvještaje.

PRILOG 2.

Obveznik: Varteks Grupa- Varaždin							
Naziv pozicije 1	AOP oznaka 2	2014. godina 3	2015. godina 4	2016. godina 3	2017. godina 4	2017. godina 4	
I. POSLOVNI PRIHODI (112+113)	111	215.290.644	229.163.772	192.025.550	152.638.431	422.102.978	
1. Prihodi od prodaje	112	198.820.017	214.282.219	186.571.424	149.274.840	154.476.499	
2. Ostali poslovni prihodi	113	16.470.627	14.881.553	5.454.126	3.363.591	5.548.928	
II. POSLOVNI RASHODI (115+116+120+124+125+126+129+130)	114	244.677.214	230.846.952	200.485.872	173.801.824	183.081.098	
1. Promjene vrijednosti zaliha proizvodnje u tijeku i gotovih proizvoda	115	144.719	727.628	-1.399.892	991.725	-2.804.722	
2. Materijalni troškovi (117 do 119)	116	106.926.912	125.247.400	100.063.211	72.505.194	81.801.175	
a) Troškovi sirovina i materijala	117	52.240.390	57.205.530	49.561.023	44.295.730	47.529.087	
b) Troškovi prodane robe	118	35.478.464	44.940.252	34.541.643	15.453.007	18.186.659	
c) Ostali vanjski troškovi	119	19.208.058	23.101.618	15.960.545	12.756.457	16.085.429	
3. Troškovi osoblja (121 do 123)	120	85.375.368	73.527.268	74.179.422	73.679.092	67.004.201	
a) Neto plaće i nadnice	121	54.761.638	47.966.451	48.416.237	48.667.373	45.455.018	
b) Troškovi poreza i doprinosa iz plaće	122	18.344.617	14.699.742	14.836.048	14.203.136	13.439.700	
c) Doprinosi na plaće	123	12.269.113	10.861.075	10.927.137	10.808.583	8.109.483	
4. Amortizacija	124	8.585.193	8.380.665	8.115.034	8.041.744	7.858.956	
5. Ostali troškovi	125	30.531.838	17.968.543	16.383.394	16.288.223	18.540.695	
6. Vrijednosno usklađivanje (127+128)	126	1.955.441	1.025.378	796.501	336.866	6.420.072	
a) dugotrajne imovine (osim finansijske imovine)	127					0	
b) kratkotrajne imovine (osim finansijske imovine)	128	1.955.441	1.025.378	796.501	336.866	6.420.072	
7. Rezerviranja	129	0	0	0	0	812.644	
8. Ostali poslovni rashodi	130	11.157.743	3.970.070	2.348.202	1.958.980	813.250	
III. FINANCIJSKI PRIHODI (132 do 136)	131	2.339.759	2.505.996	3.197.891	3.087.783	3.456.147	
1. Kamate, tečajne razlike, dividende i slični prihodi iz odnosa s povezanim poduzetnicima	132	127.327	81.243				
2. Kamate, tečajne razlike, dividende, slični prihodi iz odnosa s nepovezanim poduzetnicima i drugim osobama	133	1.748.940	2.406.607	3.197.891	3.087.783	8.070	
3. Dio prihoda od pridruženih poduzetnika i sudjelujućih interesa	134						
4. Nerealizirani dobici (prihodi) od finansijske imovine	135						
5. Ostali finansijski prihodi	136	463.492	18.146			3.448.077	
IV. FINANCIJSKI RASHODI (138 do 141)	137	10.129.650	9.751.349	10.277.700	10.857.602	7.034.108	
1. Kamate, tečajne razlike i drugi rashodi s povezanim poduzetnicima	138	223.279	81.243			2.204.089	
2. Kamate, tečajne razlike i drugi rashodi iz odnosa s nepovezanim poduzetnicima i drugim osobama	139	7.514.433	8.944.440	9.418.721	10.254.987	4.506.914	
3. Nerealizirani gubici (rashodi) od finansijske imovine	140	2.182.726		522.247	436.545		
4. Ostali finansijski rashodi	141	209.212	725.666	336.732	166.070	323.105	
V. UDIO U DOBITI OD PRIDRUŽENIH PODUZETNIKA	142						
VI. UDIO U GUBITKU OD PRIDRUŽENIH PODUZETNIKA	143						

VII. IZVANREDNI - OSTALI PRIHODI	144					
VIII. IZVANREDNI - OSTALI RASHODI	145					
IX. UKUPNI PRIHODI (111+131+142 + 144)	146	217.630.403	231.669.768	195.223.441	155.726.214	163.481.574
X. UKUPNI RASHODI (114+137+143 + 145)	147	254.806.864	240.598.301	210.763.572	184.659.426	187.180.379
XI. DOBIT ILI GUBITAK PRIJE OPOREZIVANJA (146-147)	148	-37.176.461	-8.928.533	-15.540.131	-28.933.212	-23.998.805
1. Dobit prije oporezivanja (146-147)	149	0	0	0	0	
2. Gubitak prije oporezivanja (147-146)	150	37.176.461	8.928.533	15.540.131	28.933.212	23.998.805
XII. POREZ NA DOBIT	151	111.691	165.961	92.094	42.234	490.869
XIII. DOBIT ILI GUBITAK RAZDOBLJA (148-151)	152	-37.288.152	-9.094.494	-15.632.225	-28.975.446	-24.489.674
1. Dobit razdoblja (149-151)	153	0	0	0	0	
2. Gubitak razdoblja (151-148)	154	37.288.152	9.094.494	15.632.225	28.975.446	24.489.674
DODATAK RDG-u (popunjava poduzetnik koji sastavlja konsolidirani godišnji finansijski izvještaj)						
XIV. DOBIT ILI GUBITAK RAZDOBLJA						
1. Pripisana imateljima kapitala matice	155	-37.288.152	-9.094.494	-15.632.225	-28.975.446	
2. Pripisana manjinskom interesu	156					
IZVJEŠTAJ O OSTALOJ SVEOBUHVATNOJ DOBITI (popunjava poduzetnik obveznik primjene MSFI-a)						
I. DOBIT ILI GUBITAK RAZDOBLJA (= 152)	157	-37.288.152	-9.094.494	-15.632.225	-28.975.446	-24.489.674
II. OSTALA SVEOBUHVATNA DOBIT/GUBITAK PRIJE POREZA (159 do 165)	158	3.196.197	2.841.046	3.057.880	2.807.751	2.880.488
1. Tečajne razlike iz preračuna inozemnog poslovanja	159		-212.920			
2. Promjene revalorizacijskih rezervi dugotrajne materijalne i nematerijalne imovine	160	2.988.222	2.831.194	2.820.928	2.807.751	2.807.751
3. Dobit ili gubitak s osnove ponovnog vrednovanja finansijske imovine raspoložive za prodaju	161					
4. Dobit ili gubitak s osnove učinkovite zaštite novčanog toka	162	207.975	222.772	236.952		
5. Dobit ili gubitak s osnove učinkovite zaštite neto ulaganja u inozemstvu	163					
6. Udio u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti/gubitku pridruženih poduzetnika	164					
7. Aktuarski dobici/gubici po planovima definiranih primanja	165					72.737
III. POREZ NA OSTALU SVEOBUHVATNU DOBIT RAZDOBLJA	166					
IV. NETO OSTALA SVEOBUHVATNA DOBIT ILI GUBITAK RAZDOBLJA (158-166)	167	3.196.197	2.841.046	3.057.880	2.807.751	2.880.488
V. SVEOBUHVATNA DOBIT ILI GUBITAK RAZDOBLJA (157+167)	168	-34.091.955	-6.253.448	-12.574.345	-26.167.695	-21.609.186
DODATAK Izvještaju o ostaloj sveobuhvatnoj dobiti (popunjava poduzetnik koji sastavlja konsolidirani godišnji finansijski izvještaj)						
VI. SVEOBUHVATNA DOBIT ILI GUBITAK RAZDOBLJA						-21.609.186
1. Pripisana imateljima kapitala matice	169	-34.091.955	-6.253.448	-12.574.345	-26.167.695	-21.609.186
2. Pripisana manjinskom interesu	170					